

Saksframlegg

Søknad Kommunal- og moderniseringsdepartementets utlysning: Utviklingsprogram for byregioner fase 2

Utv.saknr	Utvalg	Møtedato
48/15	Formannskapet	20.05.2015

Rådmannens forslag til vedtak:

- 1. Formannskapet vedtar at Søgne kommune sammen med de øvrige kommunene i Knutepunkt Sørlandet søker om deltakelse i fase 2 av Kommunal- og moderniseringsdepartementets utviklingsprogram for byregioner.**
- 2. I henhold til utlysningens krav, tar formannskapet til etterretning at den felles søknaden fremmes av Kristiansand kommune.**

Bakgrunn for saken:

Kommunene i Knutepunkt Sørlandet har i 2014 deltatt i Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) utviklingsprogram for byregioner fase 1. Programmets formål er å bidra til økt kunnskap om samspill mellom by og omland, og styrke regional vekstkraft med sikte på utvikling i regionen som helhet.

Gjennom prosjektet har det blitt utviklet, forankret og vedtatt en felles Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen og oppfølgende handlingsplaner for hver kommune. Prosjektdeltakelsen var også grunnlag for omfattende forankringsarbeid i kommunene og blant regionens øvrige næringsaktører. Dette har ført til sterk eierskap til planen hos bidragsyterne og har på denne måten bidratt til å styrke næringssamarbeidet i Kristiansandsregionen.

I februar 2015 lyste KMD ut inntil 91,5 millioner kroner til fase 2 av utviklingsprogrammet for byregioner for perioden 2015-2017. Formålet med fase 2 er at deltakerne skal komme fram til og iverksette lokalt forankrete strategier og tiltak innenfor et tema/samfunnsområde med utgangspunkt i det økonomiske samspillet mellom byen og omlandet for å fremme økonomisk vekst i regionen.

Knutepunktets kommuner kan således søke om støtte for implementering av strategisk næringsplan og fellestiltak i handlingsplanene. Disse ble utarbeidet på bakgrunn av tema som skal fremme det økonomiske samspille og veksten i regionen. Det vil legges vekt på

nærings samarbeidet mellom kommunene, samt samarbeidet med regionens øvrige næringsaktører.

Utkast til søknad vedlegges.

Rådmannens merknader:

Rådmannen vil anbefale at Søgne kommune deltar videre i KMD's utviklingsprogram for byregioner fase 2 og at formannskapet fatter vedtak slik som foreslått.

Vedlegg

1 Søknad om tilskudd til utviklingsprogram for byregioner fase 2

Søknad om tilskudd fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets utviklingsprogram for byregioner ([link til utlysningen](#))

Kort beskrivelse

Kommunene i Kristiansandsregionen har gjennom en felles strategisk næringsplan etablert et fundament for langsiktig næringsutvikling i byregionen. Det er også utarbeidet handlingsplaner i alle kommuner som omfatter fellestiltak og tiltak for hver kommune. Gjennom fase 2 i utviklingsprogrammet skal det etableres nødvendige arenaer for samarbeid mellom kommunene og andre næringsaktører i regionen. Dette er grunnlaget for å realisere strategiens mål og videre iverksettelse av fellestiltak.

Prosjektbeskrivelse

Kommunene i Kristiansandregionen har gjennom fase 1 av utviklingsprogram for byregioner utviklet, forankret og vedtatt en felles strategisk næringsplan. Strategiens overordnede mål er høy vekst i verdiskaping per innbygger sammenlignet med øvrige storbyregioner. Gjennom deltakelse i fase 2 skal det utvikles gode samhandlingsmodeller for effektiv implementering av strategien. Dette innebærer koordinering av tiltak mellom kommunene, og utvikling av samarbeidet mellom kommunene og andre regionale aktører. Modellene skal være dynamiske og fasilitere læringsoverføring på tvers av organisasjoner. Kunnskapsinnhenting om lokale forutsetninger er viktig for effektiv implementering av fellestiltak og langsiktig verdiskapningsvekst per innbygger. Grundig koordinering er spesielt viktig fordi den nye strategien og handlingsplanene tematisk favner bredere enn tidligere næringsarbeid.

Prosjektet vil bestå av prosess- og samarbeidsorienterte aktiviteter. Prosjektpartnerne skal etablere et nettverk for kommunenes næringsrådgivere. Nettverket skal ha ansvar for oppfølging av strategisk næringsplan og koordinering av samarbeidet mellom kommunene og eksterne partnere. Denne organiseringen vil styrke den regionale ledelsen og dermed følge opp samfunnsanalysens anbefaling. Prosjektledelsen deles, som i fase 1, mellom prosjektlederen og prosesslederen hos Kristiansand kommune. Knutepunkt Sørlandet vil bidra med prosjektkoordinering. Overgangen fra fase 1 til fase 2 vil markeres med et regionalt oppstartsseminar for å sikre overføring av opparbeidede erfaringer. Gjennom næringsseminarer for samarbeidskommunens rådmenn, og løpende orientering av politisk ledelse, skal nærings samarbeidet forankres i administrativ og politisk toppledelse. Det vil utvikles og gjennomføres et eget seminaropplegg for eksterne partnere. Dette vil være utgangspunktet for oppfølging av tiltak som eksterne aktører har fått ansvar for. Til sammen vil næringsnettverket, rådmannsseminarer og seminarer for eksterne danne grunnlaget for implementering av fellestiltak i henhold til strategisk næringsplan.

Denne brede forankringen av regionens nye næringsstrategi skal bidra til langsiktig og bærekraftig verdiskapning i Kristiansandsregionen. Prosjektet skal initiere tversektorielt samspill mellom kommunene, næringsliv, akademia og utviklingsaktører. Grunnlaget for strategiens satsningsområder er samfunnsanalysens utfordringsbilde. Analysen peker på behovet for å styrke kompetanse, innovasjon, storbyregionens attraktivitet og internasjonal konkurransevne. For å møte identifiserte utfordringer skal regionens kommuner og næringsaktører gjennom prosjektet samarbeide om en rekke fellestiltak. Kommunene har samlet seg om følgende fellestiltak som er nærmere spesifisert under «aktiviteter»:

(1) KOMPETANSE

- a. Kompetanseregion Kristiansand
- b. Inkluderende og næringsnær læring
- c. Forbygge barn og unges frafall fra utdanning og arbeidsliv
- d. Regionalt samarbeid med universitetet

- (2) INNOVASJON
 - a. Identifisere nye bruksområder for teknologi og kompetanse
 - b. Bygge gründerkultur og utnytte virkemiddelapparatet bedre
- (3) ATTRAKTIV STORBYREGION
 - a. Regionalt reiselivssamarbeid
- (4) INTERNASJONAL KONKURRANSEEVNE
 - a. Ta i bruk Europakontoret for hele Kristiansandsregionen
 - b. Åpne Kristiansands internasjonale nettverk for deltakelse fra knutepunktkommuner

Deltakelse i det nasjonale nettverket vil sette prosjektdeltakerne i stand til å lære av andre regioner, og å benytte beste tilgjengelige kompetanse i næringssamarbeidet.

Samarbeidskommunene skal gjennom prosjektet begynne et arbeid for økt innovasjon i offentlig sektor. Her vil det legges spesielt vekt på framtidige krav til og rammer for kommunene, samt hvordan disse kan møtes på en innovativ måte. Distriktssenterets nasjonale nettverk vil også for denne delen av prosjektet være en viktig arena for inspirasjon og kunnskapsdeling. Som i programmets første fase skal kompetansenettverket brukes aktivt av alle partnerkommuner.

I slutten av prosjektet skal det gjennomføres en ekstern evaluering av prosjektets aktiviteter og samarbeidsformer. Prosjektet skal evalueres opp mot samfunnsanalysens anbefalinger og forventninger fra oppstartssamlingen. Utledet fra dette skal det utarbeides konkrete anbefalinger for næringssamarbeidet utover prosjektperioden. Denne evalueringen og anbefalinger vil være tema for et regionalt sluttseminar.

Prosjektet skal skape et sterkt regionalt partnerskap mellom deltakerkommunene og eksterne partnere. Prosjektpartnerne vil med utgangspunkt i regionens nye næringsstrategi komme fram til gode samhandlingsmodeller for næringsarbeidet. Dette skal sette en samlet region i stand til å iverksette lokalt forankrete fellestiltak for næringsutvikling. Slik skal prosjektet bidra til bedre vekstmuligheter for næringslivet i Kristiansandregionen og muliggjøre sterkere vekst i verdiskaping, sysselsetting og befolkning.

Bakgrunn

Kristiansandsregionen (kommunene Birkenes, Iveland, Kristiansand, Lillesand, Songdalen, Søgne og Vennesla) utgjør ett naturlig felles bo-, arbeids- og servicemarked. Regionen kjennetegnes av korte avstander mellom kommunesentrene. Dette fører til høy mobilitet blant regionens innbyggere og næringsliv. Det er samtidig store forskjell mellom kommunene i forhold til størrelse, ressurstilgang, sosiale forhold, og næringsstruktur.

Gjennom utviklingsprogrammets fase 1 har byregionens syv kommuner utviklet en felles strategisk næringsplan, og tilhørende handlingsplaner på kommunenivå. Strategiens mål er at næringssamarbeidet bidrar til at Kristiansandsregionen har høy verdiskapingsvekst per innbygger sammenlignet med øvrige storbyregioner.

Handlingsplanene for hver kommune operasjonaliserer strategien. Ved å utvikle kommunale handlingsplaner bygget på en felles strategi har partnerkommunene tatt høyde for lokale prioriteringer og ressursituasjoner. Handlingsplanene er utviklet etter felles mal og inneholder både tiltak for den enkelte kommunen og fellestiltak for alle eller noen kommuner. Anbefalinger fra samfunnsanalysen gjennomført i fase 1 ligger til grunn for tiltakene. Samfunnsanalysen bestod av en utredning av utfordringsbildet (vedlegg til strategisk næringsplan) og en grundig metaanalyse av økonomisk samspill mellom by og omland i Kristiansandsregionen. Metaanalysen sammenfattet aktuelle analyser av strukturen og utviklingen av regionens næringsliv, påvirkbare drivkrefter for vekst og verdiskaping, og samspillet mellom regionens aktører. For hver av strategiens satsingsområder (kompetanse, innovasjon, attraktiv storbyregion, internasjonal konkurranseevne) kommer analysen fram til følgende utfordringsbilde for regionen:

(1) KOMPETANSE: Agder og Kristiansandsregionen står ovenfor betydelige kompetanseutfordringer. Det er lav forskningsaktivitet og lavt formelt kompetansenivå i landsdelens arbeidsstyrke.

(2) INNOVASJON: Nyskapingsevnen i Kristiansandsregionen er god og har omfattende og godt utviklede samhandlingsressurser innenfor visse regionale delsystemer. Regionen ligger imidlertid under landsgjennomsnittet når det gjelder innovasjonsaktivitet og har lavere FoU-utgifter per innbygger. Det er også en utfordring at finans- og investeringsmiljø for tidligfaseinvesteringer og såkornkapital er med svakt utbygd sammenlignet med de øvrige storbyene.

(3) ATTRAKTIV STORBYREGION: I perioden 2000-2012 har Kristiansandsregionen hatt høy vekst i verdiskaping per innbygger, en høyere befolkningsvekst enn ellers i landet og en sterk arbeidsplassvekst. Samtidig har regionen en relativt lav sysselsettingsandel og større levekårsutfordringer enn de andre storbyregioner.

(4) INTERNASJONAL KONKURRANSEEVNE: Regionens prosess- og oljeteknologiindustri er internasjonalt rettet. I 2010 var Sørlandet Norges største eksportregion av bearbejdede varer. Verdiskapingsveksten har vært sterk for eksporterende bedrifter, og var samlet høyst av alle storbyregionene i samme periode. Samtidig er mye av eksporten knyttet opp til oljeteknologiindustrien, noe som gjør regionen sårbar ved konjunkturedringer.

Basert på det helhetlige analysearbeidet og næringsstrategien gir metaanalysen konkrete anbefalinger for oppfølgingen av strategiens satsingsområder. Disse er inngått i kommunenes handlingsplanarbeid og ligger til grunn for fellestiltakene.

Gjennom fase 2 skal det nå utvikles gode, effektive og dynamiske modeller for implementeringen av fellestiltakene. Dette krever koordinering og kunnskap om både særegenhetene og fellestrekkene i kommunene.

Prosjekt mål

(1) Hovedmål for prosjektet er å tilrettelegge for effektiv implementering av den strategiske næringsplanen for Kristiansandsregionen. Dette skal føre til at kommunenes næringsarbeid bidrar til vekst i verdiskaping, sysselsetting og befolkning (verdiskapingsvekst per innbygger) på nivå med de øvrige storbyregioner i Norge.

(2.1) Delmål 1: Gjennom gode samhandlingsprosesser skal prosjektpartnerne komme fram til modeller for langsiktig samarbeid, oppfølging av strategien, samt samspillet mellom kommunene, Knutepunkt Sørlandet og andre regionale aktører (næringsliv, FoU/akademia).

(2.2) Delmål 2: Det skal etableres et næringsnettverk mellom kommunene som skal eie og koordinere strategien og dens oppfølging.

(2.3) Delmål 3: Arbeidet med strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen går fra strategi og planlegging til implementering av fellestiltak, koordinert i næringsnettverket og tilpasset de enkelte kommunene.

(3) Måloppnåelse: Oppnåelse av målene vil evalueres som del av prosjektet bearbejdes av prosjektpartnerne under sluttseminaret. Utvikling av modeller for langsiktig samarbeid, etablering av næringsnettverket samt implementering av fellestiltak kan måles direkte. Det overordnede målet om vekst i verdiskaping, sysselsetting og befolkning på nivå med landets øvrige storbyer vil ikke kunne måles i prosjektperioden. Oppnåelsen av målene vil sette prosjektpartnerne i en betydelig styrket posisjon for framtidig næringsutvikling. Kristiansandsregionens rolle for regional næringsutvikling vil bli styrket og prosjektet bidra til programmets overordnede mål.

Forankring

I forbindelse med fase 1 av programmet ble strategisk næringsplan vedtatt i alle kommune- og bystyrene i de syv partnerkommunene. Videre har kommunene utarbeidet egne handlingsplaner som er vedtatt i respektive kommune- og bystyrene. Prosessen fram mot vedtak i begge saker var preget av bred involvering av berørte parter fra privat og offentlig sektor.

Den strategiske næringsplanen ble utarbeidet i henhold til Knutepunkt Sørlandets Strategisk Handlingsplan 2014-2017. Den strategiske næringsplanen bygger videre på følgende regionale planer: Regionplan Agder 2020, Regional plan for Kristiansandsregionen 2011-2050 og har blitt brukt i arbeidet med ny Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder 2015-2030. I regionens planarbeid er det lagt stor vekt på å sikre sammenheng mellom regionale og kommunale planer.

Prosjektorganisering

Knutepunkt Sørlandet er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Birkenes, Iveland, Kristiansand, Lillesand, Songdalen, Søgne og Vennesla. Organisasjonsstrukturen til Knutepunkt Sørlandet legges til grunn og prosjektorganiseringen fra fase 1 videreføres. Knutepunktets rådmannsutvalg vil være prosjektets styringsgruppe. Rådmannsutvalget vil orientere Knutepunkt Sørlandets styre, som består av ordførerne i de syv kommunene. I prosjektet ligger opprettelsen av et nettverk for næringsrådgiverne i regionen. Nettverket vil være prosjektgruppen og skal ledes av prosjektlederen, som har god erfaring fra ledelsen av prosjektets fase 1. Prosjektleder er næringsrådgiver i Kristiansand kommune. Kristiansand søker på vegne av regionens syv kommuner, og etter oppdrag fra rådmannsutvalget. I tillegg til prosjektlederen vil en prosessleder inngå i prosjektledelsen. Dette har vist seg å øke prosjektkvaliteten betydelig gjennom fase 1, og ikke minst ifm det nasjonale nettverket. Prosessledelsen for hele prosjektet utføres av den interne prosesslederen som har deltatt i distriktscenterets kunnskapsheving i fase 1. For enkelte, avgrensede aktiviteter vil det være naturlig å engasjere en ekstern prosessleder. Prosjektledelsen dekkes gjennom prosjektet.

Næringsrådgivere i alle partnerkommuner bidrar med egeninnsats i form av arbeidstimer. De vil ha overordnet ansvar for sin kommunes handlingsplan, og vil gjennom nettverkets koordineringsarbeid ta ansvar for enkelte fellestiltak. For å kunne motta midler gjennom prosjektets fase 2 må kommunene bidra med en egenandel i kroner, eller arbeidsinnsats.

Det kan bli relevant å benytte seg av ekstern kompetanse i prosjektets evalueringsfase.

Samarbeidspartnere

(1) Prosjektpartnere: Partnere i prosjektet vil være kommunene Birkenes, Iveland, Kristiansand, Lillesand, Songdalen, Søgne og Vennesla. Dette partnerskapet har et sterkt fotfeste gjennom det interkommunale samarbeidet Knutepunkt Sørlandet.

(2) Eksterne samarbeidspartnere: I forbindelse med utarbeidelsen av handlingsplaner for oppfølging av strategisk næringsplan har ulike aktører utenfor kommunene fått ansvar for oppfølging av enkelte tiltak. Aktørene har bekreftet oppfølgingsansvar i forkant av vedtaksprosessen. Som grunnlag for implementering av tiltak vil det utvikles samarbeidsrutiner med eksterne aktører. Samarbeidspartnere utenfor kommunene er både store næringsaktører, næringsforeninger, klynger samt aktører fra FoU/akademia.

(3) Finansieringsmuligheter: Knutepunkt Sørlandet vil støtte prosjektet gjennom egeninnsats i form av midler og arbeidstimer. I de enkelte fellestiltak vil kommunene og eksterne partnere bidra med både arbeidsinnsats og egen midler.

Aktiviteter

(1) Etablering av næringsnettverk for kommunene: Nettverket skal eie regionens felles næringsstrategi, og koordinere oppfølging og implementering. Gjennom prosjektet vil det utvikles en samarbeidsmodell for nettverket som inneholder oppfølgingsansvar, rapporteringsrutiner og som tydeliggjør forholdet mellom nettverket, kommunene og Knutepunkt Sørlandet. Denne grundige prosessen skal sikre oppfølgingen av og eierskapet til næringsstrategien på sikt. Nettverket skal også bidra til utviklingen av regionale arenaer for samarbeid med andre næringsutviklingsaktører i regionen (f.eks. næringsforeninger, universitetet, europakontoret, destinasjonsselskapet), se (5).

(2) Politisk og administrativ integrert næringsarbeid: Rådmennene i samarbeidskommunene har uttrykt et tydelig ønske om å bli enda tettere involvert i næringsarbeidet, noe som underbygges av samfunnsanalysen. Gjennom fase 2 skal det gjennomføres næringsseminarer for rådmenn der enkelte tiltak prioriteres og arbeidsprogrammet for næringsnettverket utarbeides. Konseptet for seminarene utvikles i begynnelsen av prosjektet. Knutepunktets styre (ordførerne) vil orienteres jevnlig om prosjektets framgang. Utover dette vil kommunenes politiske fagutvalg orienteres av kommunenes respektive medlemmer i næringsnettverket.

(3) Prosjektledelse: Prosjektlederen har ansvaret for gjennomføring av prosjektet i tråd med søknaden. Videre ligger koordineringsansvar, ledelse og administrasjon av næringsnettverket hos prosjektlederen. Knutepunktet vil i tillegg støtte koordineringen mellom kommune gjennom etablerte fora. Prosesslederen inngår i prosjektledelsen og er ansvarlig for prosessledelsen av hele prosjektet, samt overføring av kunnskap fra distriktssenterets nettverk til byregionens kommuner.

(4) Oppstartsseminar: Prosjektpartnerne og eksterne samarbeidspartnerne som har vært involvert i fase 1 samles for et seminar der lærdom av samarbeidet så langt og forventninger til fase 2 skal drøftes. Dette vil være grunnlaget for det videre samarbeidet mellom kommunene og regionale næringsaktører i operasjonaliseringen av næringsstrategien gjennom fase 2, se (5). Som i utviklingsprogrammets læringsnettverk kan det være hensiktsmessig å bruke ekstern prosesskompetanse.

(5) Regionalt samarbeid: Med utgangspunkt i det gode samarbeidet gjennom fase 1, og basert på funnene i oppstartsseminaret, vil det utvikles et seminar-konsept med **eksterne parter** (næringslivet, FoU/akademia). Disse skal gjennomføres jevnlig gjennom prosjektperioden og ses i sammenheng med kommunale budsjettprosesser for å sikre reell påvirkning av implementeringsarbeidet.

(6) Implementering av strategiens satsingsområder: Fellestiltakene i handlingsplanene for strategisk næringsplan representerer en ny arbeidsmåte. Implementering av felles tiltak krever styrket innsats fra alle kommuner for å utvikle erfaringer og rutiner rundt denne nye arbeidsformen. Felles fokus på næringsutvikling vil være spesielt verdifullt i en periode med lavkonjunktur i viktige deler av regionens næringsliv. Det krever også at det hentes inn lokal kunnskap i de respektive kommunene slik at implementeringen skjer effektivt og tilpasset nærmiljøet. Spesifikt gjelder det følgende fellestiltak:

(6.1) Kompetanseregionen Kristiansand, dette tiltaket er delt mellom en tjenesteutviklingsdel og en profileringsdel.

- Tjenesteutvikling: utarbeide en helhetlig og langsiktig strategi for å rekruttere, integrere og beholde kompetent arbeidskraft i Kristiansandsregionen i samarbeid med næringsliv, akademia og andre partnere. Private og offentlige tjenester for tilflyttere skal systematisk koordineres, og det skal utvikles et konsept for profesjonelt velkomstapparat for arbeidsinnvandrere.
- Profilerings- og vertskap: styrke synlighet og profilere Kristiansandsregionen som teknologi- og kompetanseregion i samarbeid med byregionens viktige kompetanseaktører.

(6.2) Inkluderende og næringsnær læring:

- Pågående prosjekter for kompetanseutvikling skal koordineres med det strategiske næringsarbeidet. Dette gjelder spesielt prosjektene (a) inkluderende læringsmiljø, (b) forskningsbasert læringsmiljøutvikling i Kristiansand, (c) samhandling mellom næringsliv og utdanning for næringsnær barnehage og skole.

(6.3) Forbygge barn og unges frafall fra utdanning og arbeidsliv:

- Tverrsektoriell erfaringsutveksling mellom kommunene for gjensidig læring om forebygging av frafall fra utdanning og arbeidsliv. Kartlegging av eksisterende tiltak samt vurdering av samarbeidsmuligheter.

(6.4) Regionalt samarbeid med universitetet:

- Bedre profilering av universitetets studietilbud i alle kommuner. Vedtatte tiltak i Kristiansands handlingsplan Universitetsbyen skal utvides til andre kommuner.

(6.5) Identifisere nye bruksområder for teknologi og kompetanse:

- Kristiansandsregionen skal posisjoneres som foregangsregion for kompetanse- og teknologiutvikling innen tre-næring (SmartSkog) og fornybar energi (CleanTech).
- Kristiansandsregionens kompetansemiljøer innenfor velferdsteknologi og eHelse skal posisjoneres nasjonalt

(6.6) Bygge gründerkultur og utnytte virkemiddelapparatet bedre

- Målrettet innsats for å bedre utnytte Etablerersenter Vest-Agder i alle kommuner
- Bedre utnyttelse av Agders innovasjonssystem gjennom bedre samordning (regionavdelinger til Norges forskningsråd og Innovasjon Norge har oppfølgingsansvar)
- Etablering av årlige entreprenørskapsdager, samle og synliggjøre eksisterende initiativ

(6.7) Regionalt reiselivssamarbeid

- Destinasjonsselskapet tar oppfølgingsansvar for satsingen på vertskapsfunksjon i omlandskommunene

(6.8) Ta i bruk Europakontoret for hele Kristiansandsregionen & Åpne Kristiansands internasjonale nettverk for deltakelse fra knutepunktkommuner

- Synliggjøring av og kunnskapsheving om europakontorets tjenester

(7) Innovasjon i offentlig sektor: I samarbeid med KS Agder og innovasjonsselskapet Innoventus skal det utvikles og gjennomføres en seminarrekke om innovasjon i offentlig sektor. Her skal det legges vekt på hvordan innovasjonsfremmende verktøy kan overføres fra privat til offentlig sektor. Kunnskapen skal brukes for utvikle gode konsepter for å bygge «framtidens kommuner» som møter kommende behov og krav til offentlig tjenesteyting.

(8) Evaluering av regionalt samarbeid: I slutten av prosjektet skal det utarbeides en analyse av næringssamarbeidet i regionen, og utviklingen av dette i prosjektfasen. Det skal tas utgangspunkt i svakheter og potensialer som ble identifisert i samfunnsanalysen gjennom fase 1. Funnene skal sammenfattes i en rapport med praktiske, konkrete anbefalinger for videreføring og ytterlig forbedring av samarbeidet etter prosjektets slutt.

(9) Nettverksarbeid og kunnskapsdeling: Deltagelse i de nasjonale nettverksarkssamlingene i regi av distriktssenteret har gjennom fase 1 vist seg å være svært nyttig, både for kontakt med programmets andre prosjekter og for kunnskapsheving fra faglige innlegg. Dette skal videreføres i fase 2 og prosjektgruppen skal utbygge den gode bilaterale kontakten til andre regioner. Erfaringsutvekslingen med Listerregionen har vært viktig, ikke minst i et større regionalutviklingsperspektiv. Den gode kontakten med søkerkonsortiet ledet av Tromsø vil videreutvikles gjennom programmets fase 2. KS storbynettverket for næring, der både Tromsø og Kristiansand deltar, vil være en viktig arena for å dele kunnskapen tilegnet gjennom byenes prosjekter og programmets nettverkssamlinger.

(10) Sluttseminar: I slutten av prosjektet arrangeres en avsluttende samling av partnerkommunene og andre samarbeidspartnere i Kristiansandsregionen. Formålet med dette er å samle aktørene som har vært involvert for å evaluere måloppnåelse i prosjektet i lys av funn fra den eksterne evalueringen (8). Det vil også drøftes

videreføringen av samarbeidet etter prosjektperioden. Her kan det være hensiktsmessig å bruke ekstern prosesskompetanse.

Målgrupper

Gjennom prosjektet skal samarbeidspartneres arbeid organiseres mest mulig effektivt. Derfor er partnerkommunene, deres politiske og administrative ledelse, og eksterne samarbeidspartnere prosjektets primære målgrupper. Prosjektet skal på sikt komme regionens bedrifter, sysselsatte og innbyggere til gode i henhold til målet om økt verdiskaping per innbygger.

Resultat

(1) Regionalt partnerskap: Det er etablert et næringsnettverk for nærings samarbeid mellom kommunene i Kristiansandsregionen. For å sikre effektiv og slagkraftig oppfølging av strategisk næringsplan også etter prosjektfasen, er det utviklet gode samhandlingsprosesser og modeller for samarbeid mellom kommunene og Knutepunkt Sørlandet. Basert på dette er det utviklet arenaer for samarbeid med andre regionale næringsaktører. Prosjektet har lagt grunnlaget for dette gjennom næringsnettverkets arbeid samt tematiske seminarer med tversektoriell deltakelse.

(2) Nasjonalt nettverk: Distriktscenterets nettverk tilfører regionen kunnskap om samspillet mellom by og omland, og hvordan byregionene utnytter sitt utviklingspotensial. Kristiansand er en av landets storbyer og utvikling i byregionen bidrar til vekst og verdiskaping for Sørlandet. Forskningsresultater og praktisk erfaring fra programmets nettverk vil sådan komme hele landsdelen til gode.

(3) Evaluering av nærings samarbeidet: Det er utarbeidet en rapport med praktiske, konkrete anbefalinger for videreføring og ytterlig forbedring av samarbeidet etter prosjektets slutt. Dette sikrer at merverdien av prosjektets fase 1 og 2 overføres utover prosjektperioden, og vil legge viktige premisser for framtidig nærings samarbeid i Kristiansandsregionen. Denne eksterne, kunnskaps- og erfaringsbaserte evalueringen er grunnlag for kontinuerlig forbedring av samhandling mellom byen og omlandet, og dermed for det overordnede regionale vekstmålet.

(4) Koordinert næringsarbeid: Kommunene i Kristiansandsregionen har tatt i bruk den felles strategiske næringsplanen og handlingsplaner. Partnerkommunene har tatt sterkt eierskap til felles strategi, og implementerer satsingene rutiner i næringsarbeidet i den enkelte kommunen. Handlingsplanene tilpasses utfordringsbilder som er i kontinuerlig endring, og er en integrert del av kommunenes handlingsprogramarbeid.

(5) Implementering av fellestiltak fra handlingsplanene: Implementeringen av fellestiltakene nevnt under aktiviteter pkt. (6) er igangsatt.

Effekter

Et sterkt interessefellesskap og felles forståelse for regionens utfordringsbilde/utviklingspotensial er grunnlag for effektiv og samordnet implementering av regionens felles næringsstrategi. Et næringsnettverk med tydelig ledelse, ansvarsfordeling og gode samhandlingsmodeller er grunnlag for helhetlig, strategisk og langsiktig nærings samarbeid i Kristiansandsregionen. Basert på felles kunnskap, strategi og koordinerte handlingsplaner skal byregionens ressurser tas i bruk for å løse ut det næringsmessige potensialet.

Nettverkssamarbeidet med andre prosjektgrupper fører til stadig kvalitetssikring og kunnskapsdeling og er avgjørende for at både prosjektet og programmet som helhet lykkes. I tillegg vil ekstern evaluering og prosessledelse tilføre prosjektet viktige refleksjonsmomenter, øke kvaliteten og minimere risikoen for å ikke nå prosjektets mål.

En effektiv implementering av felles næringsstrategi er grunnlag for bedre vekstmuligheter for næringslivet i Kristiansandsregionen, og vil muliggjøre sterkere vekst i verdiskaping, sysselsetting og befolkning. Disse effekter fremmer vekst i byregionen og styrker Kristiansandsregionens rolle nasjonalt.

Tidsplan

År	Kvartal	Aktivitet (nummerert iht. aktivitetsplanen)	
2015	2.	Politisk forankring i alle kommuner	
		Oppstart	
	3.	(1) Næringsnettverket etablert: organisasjonsstruktur, oppfølgingsansvar for første delaktiviteter fordelt og koordinert	
		(9) Distriktssenterets oppstartskonferanse	
		(4) Regionalt oppstartseminar	
		(5) Seminar med eksterne parter	
		(7) Innovasjon i offentlig sektor: utvikling av seminaropplegg	
		(1) Næringsnettverket: samarbeidsmodell	
	4.	(1) Næringsnettverket: samarbeidsmodell	
		(2) Rådmenns næringsseminar	
(7) Innovasjon i offentlig sektor: utvikling av seminaropplegg			
2016	1.	(1) Næringsnettverket: samarbeidsmodell, koordinering	
		(5) Seminar med eksterne parter	
		(7) Innovasjon i offentlig sektor: Seminar	
	2.	(1) Næringsnettverket: samarbeidsmodell, koordinering	
		(2) Rådmenns næringsseminar	
		(9) Distriktssenterets nettverk	
	3.	(7) Innovasjon i offentlig sektor: seminar	
	4.	(2) Felles formannskapsmøte	
	2017	1.	(5) Seminar med eksterne parter
			(7) Innovasjon i offentlig sektor: seminar
2.		(2) Rådmenns næringsseminar	
		(9) Distriktssenterets nettverk	
3.		(7) Innovasjon i offentlig sektor: seminar	
		(8) Evaluering av regionalt samarbeid	
4.		(8) Evaluering av regionalt samarbeid	
		(10) Regionalt sluttseminar	
Gjennomgående			
(1) Næringsnettverk: koordinering og prioritering av næringsarbeidet			
(3) Prosjektledelse			
(6) Implementering av strategiens satsingsområder			

Kostnadsplan

Aktivitet	Budsjettpost	2015	2016	2017	SUM
3	Prosjektledelse	400 000	400 000	400 000	1 200 000
1	Næringsnettverk: prosess, samarbeid	150 000	150 000	100 000	400 000
6	handlingsplanens satsinger				
	Kompetanse	300 000	350 000	250 000	900 000
	Innovasjon	250 000	250 000	250 000	750 000
	Attraktiv storbyregion	250 000	200 000	200 000	650 000
	Internasjonal konkurranseevne	150 000	150 000	150 000	450 000
7	Innovasjon i offentlig sektor	200 000	200 000	200 000	600 000
8	Ekstern rådgiving, evaluering	50 000	100 000	200 000	350 000
4,10	regionale seminarer (start slutt)	50 000	0	50 000	100 000
2	forankring, rådmannseminar	50 000	50 000	50 000	150 000
5	regionalt samarbeid, eksterne	50 000	50 000	50 000	150 000
9	Nettverk: kunnskapsdeling	100 000	100 000	100 000	300 000
	SUM	2 000 000	2 000 000	2 000 000	6 000 000

Finansieringsplan

Budsjettpost	2015	2016	2017	SUM
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	1 000 000	1 000 000	1 000 000	3 000 000
Egenkapital søkerkommuner prosjekter	300 000	300 000	300 000	900 000
Egeninnsats søkerkommuner	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Egenkapital Knutepunkt Sørlandet	150 000	150 000	150 000	450 000
Egeninnsats Knutepunkt Sørlandet	50 000	50 000	50 000	150 000
SUM	2 000 000	2 000 000	2 000 000	6 000 000

Finansieringsplanen omfatter egenfinansiering og egeninnsats i form av arbeidstid fra deltakerkommunene og det interkommunale samarbeidet i tillegg til støtte fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vedleggsliste

- Vedtak og saksutredning i formannskap fra samtlige kommuner i søkerregionen, etterleveres innen 1.6.
- Forklaring av politisk forankring av søknaden
- Prosjektplanen
- Tidsplan
- Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
- Vedlegg til Strategisk Næringsplan for Kristiansandsregionen
- Kommunenes handlingsplaner
- Metaanalyse av økonomisk samspill mellom by og omland i Kristiansandsregionen - Oxford Research